

Pomáhat a chránit

Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
Územní odbor Jindřichův Hradec

PCR 02 ETR 85669815

Č. j. KRPC-124093-2/ČJ-2017-0203UO

Jindřichův Hradec 6. listopadu 2017
Počet listů: 2

Vážená paní
Mgr. Anna Šabatová, Ph. D.
Veřejná ochránkyně práv
Údolní 39602 00 Brno

Neohlášená systematická návštěva policejních cel zřízených při obvodním oddělení Policie České republiky Jindřichův Hradec – podání zprávy

Vážená paní doktorko,

dne 25. října 2017 jsem obdržel Vaší zprávu vedenou pod spisovou značkou 37/2017/NZ/KH, vypracovanou k neohlášené systematické návštěvě policejních cel zřízených při obvodním oddělení Policie České republiky Jindřichův Hradec, kterou provedli dne 17. srpna 2017 zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv v rámci systematických návštěv míst, v nichž se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě a jež policejní cely představují.

Provedeným šetřením byla zjištěna pochybení spočívající v absenci poučení osoby umístěvané do policejní cely a v oblasti poskytování stravy. K pochybením a přijatým opatřením se vyjádřím v níže uvedených bodech.

1) Absence podepsaného poučení osoby umístěné v cele ve spisové dokumentaci.

Při šetření bylo předloženo celkem 50 spisových dokumentací, kdy pouze ve dvou případech bylo zjištěno, že dokumentace neobsahuje poučení o právech a povinnostech osoby umístěné v cele. Již z poměru zjištěných nedostatků k celkovému počtu osob umístěných v cele je zřejmé, že systém je správně nastaven a došlo v těchto dvou případech k pochybení konkrétního policisty, který umísťoval osobu do cely.

Opatření: Dne 1. listopadu 2017 byli na poradě vedoucího Územního odboru Jindřichův Hradec vedoucí základních organizačních článků seznámeni s výsledkem Vašeho zjištění a zároveň bylo provedeno opětovné seznámení se Závazným pokynem policejního prezidenta č. 159/2009 o eskortách, střežení osob a policejních celách a dále se zprávou ze systematických návštěv Veřejného ochránce práv z roku 2017. Vedoucí základních článků provedou následně opětovné proškolení podřízených policistů v rámci svých služebních

Lannova 26
370 74 České Budějovice

www.policie.cz

Tel.: +420 974 221 299
Fax: +420 974 221 900
Email: krpjck.reditel@pcr.cz

porad. Vedoucí obvodního oddělení Jindřichův Hradec má plánovanou poradou dne 7. listopadu 2017.

2) Zajištění tlumočnicka.

Z rozhovorů s policisty vyplynulo, že pokud je osoba umísťovaná do cely cizinec, a není k dispozici poučení v jazyce, kterému rozumí, zajistí k tomu překlad. K tomu využívají policisté jako tlumočnicka i osoby nezapsané do seznamu tlumočnicků. Jedná se o osoby, které ovládají jazyk cizince, nejsou ale tlumočnicka. Těmto osobám je dán k podpisu „tlumočnický slib s prohlášením o mlčenlivosti“. Tento závěr vyvodily Vaše pracovnice pouze z rozhovoru s dvěma policisty. Zde musím konstatovat, že dle vedené dokumentace na obvodním oddělení Jindřichův Hradec od roku 2009, byla osobou cizí státní příslušnosti umísťovaná do cely vždy osoba, proti které se vedlo trestní řízení a byl vždy přibrán tlumočnick zapsaný v seznamu znalců a tlumočnicků příslušného krajského soudu. Proti Vašemu zjištění si však dovoluji uvést, že dle § 24 odst.1 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnickách ve znění pozdějších předpisů lze za určitých podmínek jako tlumočnicka přibrat i jinou vhodnou osobu, která má potřebné jazykové znalosti. U této osoby se ověří podle potřeby odborné předpoklady pro provedení tlumočnického úkonu a před provedením tlumočnického úkonu musí složit do rukou policejního orgánu slib. Pokud tedy policista využije k zajištění překladu poučení jako tlumočnicka osobu, která není zapsána v seznamu tlumočnicků pro daný jazyk, ale má dostatečné znalosti, pak nelze takový postup bez dalšího označit jako nesprávný, či nezákonný.

Opatření: Při výběru tlumočnicka bude nadále postupováno v souladu se zákonem č. 36/1997 Sb., o znalcích a tlumočnickách. Seznámeno na poradě vedoucího Územního odboru Jindřichův Hradec dne 1. listopadu 2017.

3) Zajištění soukromí při provádění prohlídky osoby umísťované do policejní cely.

Ze sdělení dotazovaných policistů vyplynulo, že se prohlídky provádějí v prostoru krátkodobé policejní cely, která je monitorována kamerovým systémem, kdy je záznam přenášen na pracoviště dozorcí služby, kam mají přístup i další osoby. Praxe na obvodním oddělení v Jindřichově Hradci je taková, že je zde vyhrazen prostor k prohlídkám osob umísťovaných do policejních cel, jedná se místnost, kde je zajištěno dostatečné soukromí prohlížených osob (prostor není monitorován, jsou zatemněna okna, je zde k dispozici věšák, židle či přezůvky).

Opatření: Zajištění soukromí při provádění prohlídek osob umísťovaných do policejních cel opětovně proškolen v rámci porady vedoucího územního odboru Jindřichův Hradec s vedoucími základních organizačních článků dne 1. listopadu 2017.

4) Právo podat stížnost.

Z vyjádření policistů zjištěno, že pokud chce osoba umísťovaná v cele realizovat své právo na podání stížnosti, je odkázána na možnost podat stížnost až po propuštění z cely nebo jsou jí propiska a papír vydány až na základě individuálního posouzení policistou, který zabezpečuje výkon ostrahy cely.

Opatření: Opětovně proškolen na poradě vedoucího Územního odboru Jindřichův Hradec. Bude dodržováno umožnění osobě umísťované v cele sepsat návrh, podnět nebo stížnost.

5) Ponechávat osobám umísťným v cele brýle.

Z hovoru s policisty vyplynulo, že brýle považují za věc způsobitou ohrozit život anebo zdraví, a proto je umísťení osobě převážně odebírají.

Opatření: Ponechávání zdravotních pomůcek opětovně seznámeno na výše zmíněné poradě vedoucího územního odboru. Připomenuta povinnost zaznamenávat individuálně vyhodnocené „zvláštní“ důvody, na jejichž základě došlo k odebrání zdravotních pomůcek.

6) Výdej stravy a evidence omítnutí stravy.

Zde bylo zjištěno pochybení provedením kontroly spisové dokumentace.

Opatření: Přijato okamžitě, vedoucí základních organizačních článků na svých poradách opětovně zdůraznili povinnost poskytnout osobě umístěné v cele stravu třikrát denně v době obvyklé, která se přibližně shoduje s obecně rozšířenou dobou pro konzumaci snídaně, oběda a večeře a na postup v případě odmítnutí stravy. Též byl zmíněn postup v případě odmítnutí stravy.

7) Vybavení cely, informace o kamerovém systému.

Fyzickou prohlídkou cely Vaše pracovnice zjistily, že je zde připraveno jednorázové prostěradlo z papíru, které ale nepokrývá celé lůžko a není ho možné nijak uchytit. K tomuto zjištění sdělují, že toto prostěradlo skutečně používáme pouze pro potřeby ošetření lékařem. Cely Územního odboru Jindřichův Hradec jsou vybaveny jednorázovými plnohodnotnými prostěradly, která zajistí pokrytí celé plochy lůžka.

Opatření: Opatření materiální povahy – piktogram kamery s textem „NON STOP“ bude bezprostředně realizován cestou ekonomického odboru Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje.

Závěrem mého vyjádření mi dovoluji vyjádřit se k průběhu návštěvy zaměstnankyň Kanceláře veřejného ochránce práv, ke které mám určité výhrady. Ve výsledné zprávě uvádíte, že Vaše zaměstnankyně hovořily s vedoucím obvodního oddělení a dalšími dvěma policisty, kteří běžně vykonávají dozorní službu či zajišťují výkon ostrahy cely. K tomuto postupu bych rád uvedl, že rozhovoru s policisty chtěla být přítomná jejich přímá nadřízená, zástupkyně vedoucího Obvodního oddělení Jindřichův Hradec, která však byla ze strany Vašich zaměstnankyň z místnosti vykázána s tím, že pohovor s policisty hodlají provést bez přítomnosti dalších osob. Zde si dovoluji zmínit, že tento postup není plně v souladu s oprávněními ochránce podle ustanovení § 15 zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv. Ve zmíněném ustanovení, konkrétně v odst. 1 písm. b) je uvedeno, že ochránce (tedy samozřejmě i jím zmocněné osoby) mohou provádět šetření spočívající v kladení otázek jednotlivým zaměstnancům úřadu a dále v odst. 1 písm. c) je uvedeno, že ochránce je oprávněn rozmlouvat s osobami umístěnými v zařízeních, a to bez přítomnosti jiných osob. Právo na rozmluvu, či kladení otázek bez přítomnosti další osoby je tedy vázáno pouze na komunikaci s osobami umístěnými v zařízení, nikoli na komunikaci se zaměstnanci úřadu. Pokud by zákonodárce cítil potřebu, aby zaměstnanci úřadu byli slyšeni bez přítomnosti další osoby, jistě by to vtělil do znění zákona. Proto jsem přesvědčen, že postup Vašich zaměstnankyň nebyl zcela v souladu se zákonem, pokud neumožnili přítomnost vedoucího pracovníka u jednání s jednotlivými policisty. Na tento nedostatek jsem pak při závěrečném jednání všechny Vaše zaměstnankyně upozornil a vyjádřil jsem nesouhlas s takovým postupem. Vzhledem k tomu, že žádná informace o tomto upozornění se ve Vaší zprávě neobjevila, předpokládám, že jste nebyla ze strany Vašich zaměstnankyň o tomto mém upozornění informována, a to je důvod, proč celou situaci zmiňuji, neboť se domnívám, že takovou informaci byste měla mít k dispozici. Domnívám se, že tímto, podle mého názoru ne zcela správným postupem, může docházet k ne zcela přesným závěrům kontroly v těch bodech, kdy jako základ pro Vaše zjištění slouží pouze vyjádření policistů a jak sama uvádíte, někdy pouze jednoho ze dvou dotázaných. Nehodlám snad tímto předjímat, že by Vaše zaměstnankyně záměrně vyjádření zkreslily, ale mnohdy stačí špatné pochopení otázky, či odpovědi, zejména pokud je dotazovaný zaměstnanec – policista

vystaven situaci, kdy se nachází obestoupen třemi členy kontrolního orgánu, kteří v poměrně rychlém sledu střídavě kladou jednotlivé otázky, jak tomu bylo v našem případě.

Děkuji Vám za Vaši zprávu, se zjištěnými pochybeními byli seznámeni všichni policisté Územního odboru Jindřichův Hradec. Věřím, že k dalším obdobným pochybením již nebude docházet a učiním k tomu všechny potřebné kroky. Problematice omezování osobní svobody osob je průběžně věnována náležitá pozornost a to díky metodické a vzdělávací činnosti zaměřené na policisty v přímém výkonu služby, ale je i předmětem vnitřní kontroly .

S pozdravem

plk. Ing. Josef Heš
vedoucí územního odboru
